

Finansdepartementet

Innleveres elektronisk

Dato: 21.12.2020
Vår ref.: Liv Tove Bakken
Deres ref.: 20/6008

Høring om regler om administrative sanksjoner på fondsområdet

Finans Norge viser til Finansdepartementets høringsbrev av 09.11.20 om endringer i verdipapirfondloven og AIF-loven.

1. Finans Norges hovedsynspunkter

Våre hovedsynspunkter kan sammenfattes slik:

- Finans Norge støtter at det innføres anledning til å ilegge administrative sanksjoner i overensstemmelse med hva som direkte følger av Norges EU-rettslige forpliktelser.
- For å sikre likeverdige og konkurransedyktige rammevilkår, er det – med mindre det foreligger særskilte grunner - viktig at det norske regelverket er harmonisert med resten av EU, og især med resten av Norden.
- Finans Norge kan ikke se at det at det foreligger særnorske forhold som tilsier at det er behov for strengere reaksjoner i Norge enn hva EU-reglene bygger på. En særnorsk adgang til å ilegge administrative sanksjoner skaper en konkurransevridende effekt, til ulempe både for utenlandske og norske foretak.
- Finansdepartementet har etter vår oppfatning ikke foretatt noen vurdering av hvilken virkning forslaget kan få for det norske markedet og de enkelte aktører. Innføring av strengere sanksjonsregler i Norge enn i de andre nordiske landene kan virke etableringshindrende og dermed konkurransereduserende. Dette er ikke i investorenes interesse.
- Finans Norge vil understreke viktigheten av at rettssikkerhetshensyn og forholdsmessighetsprinsippet ivaretas, uavhengig av hvilke sanksjonsmidler som er til disposisjon.

2. En nærmere utdyping av hovedsynspunktene

2.1 Innledning

Finansdepartementet viser i pkt. 1.1 på s. 3 i høringsnotatet til at de prinsipielle spørsmålene om overtredelsesgebyr tidligere er behandlet i Finanstilsynets høringsnotat om overtredelsesgebyr og ledelseskantene i finansforetaksloven mv. og at forslagene til sanksjonshjemler tar utgangspunkt i dette.

Det presiseres samtidig at Finansdepartementet ikke tar stilling til innholdet i Finanstilsynets høringsnotat om overtredelsesgebyr mv., og at departementet vil følge opp dette på ordinært vis. Finans Norge legger således til grunn at forslag i Finansdepartementets høringsnotat behandles i sammenheng med Finanstilsynets forslag til overtredelsesgebyr mv.

2.2 Virkeområde

For å gjennomføre EØS-bestemmelser om administrative sanksjoner i forordningene om hhv. europeiske venturekapitalfond (EuVECA), europeiske fond for sosialt entreprenørskap (EuSEF) og pengemarkedsfond (pengemarkedsfondsforordningen), foreslår Finansdepartementet at Finanstilsynet gis adgang til å ilegge overtredelsesgebyr for overtredelser av visse bestemmelser i verdipapirfondloven og AIF-loven.

Forordningene fastsetter at den kompetente myndighet i et medlemsland skal ha adgang til å ilegge hensiktsmessige administrative sanksjoner (som overtredelsesgebyr og ledelseskantene) og andre tiltak ved overtredelse av nærmere bestemte forordningsforpliktelser. Av hensyn til et helhetlig regelverk, foreslås det i tillegg at Finanstilsynet gis adgang til å ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av enkelte andre forordningsbestemmelser samt tilsvarende bestemmelser i forordning om europeiske langsiktige investeringsfond – ELTIF-forordningen.

Finans Norge støtter at det innføres anledning til å ilegge overtredelsesgebyr i overensstemmelse med hva som direkte følger av Norges EU-rettslige forpliktelser.

Vi støtter imidlertid ikke at Finanstilsynet gis anledning til å ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av andre bestemmelser i hhv. EuVECA-, EuSEF- og pengemarkedsforordningene enn hva som følger av den enkelte forordning.

De overtredelsene som iht. ovennevnte forordninger kan sanksjoneres med overtredelsesgebyr har til felles at de gjelder brudd på objektivt konstaterbare forhold, som krav til porteføljesammensetning, urettmessig benyttelse av fondsbetegnelser, opplysningsplikt mv. Dette skiller seg fra brudd på skjønnsmessige atferdsnormer som god forretningsskikk. Det er i den forbindelse verdt å merke seg at EuVECA-, EuSEF- og pengemarkedsforordningene ikke er gjennomført i norsk rett. Det kan derfor være vanskelig å konkretisere det nærmere innholdet i god forretningsskikk på de respektive områdene.

Finans Norge støtter heller ikke at Finanstilsynet gis adgang til å ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av ELTIF-forordningen, som i motsetning til de tre andre forordningene ikke inneholder regler om overtredelsesgebyr.

Finansdepartementet begrunner forslaget om at også overtredelse av ELTIF skal kunne sanksjoneres på lik linje med de øvrige forordningene med at

Vi kan ikke se at det er foretatt noen særskilt vurdering av eller begrunnelse for at det er behov for å kunne ilegge strengere sanksjonsregler i Norge enn hva som følger av EU-retten.

Finansdepartementet har i høringsnotatet heller ikke gått inn på eller kartlagt hvordan sanksjonsregelverket er i f.eks. våre nordiske naboland.

De norske foretakene konkurrerer i særlig grad i de samme markeder som danske, svenske og finske foretak. Omfattende bruk av nasjonalt handlingsrom vil kunne virke både etableringshindrende og konkurransevridende - både i forhold til andre EU-land og andre EU-lands aktører. Dette er ikke i investorenes interesse.

I den forbindelse kan det nevnes at Verdipapirlovutvalget gjennom hele sitt arbeid har lagt vekt på en direktivnær gjennomføring av EU-retten, og at norske foretak sikres samme konkurransevilkår som resten av EU hvis det ikke er særlige hensyn som tilser noe annet. Denne tilnærmingen er fulgt opp av Finansdepartementet og Stortinget i deres behandling av Verdipapirlovutvalgets forslag i de 6 NOU'ene som hittil er avgitt. Det nasjonale handlingsrommet er i svært liten grad benyttet til å fastsette strengere nasjonale bestemmelser enn hva som følger av de respektive EU-regler.

EU's regelverksutvikling går i retning av flere og mer detaljerte krav kombinert med økte sanksjonsmuligheter. Samtidig er det igangsatt et arbeid med å utvikle en bedre og mer likeartet tilsynspraksis i Europa, med formål å fremme en kostnadseffektiv etterlevelse av EU-regler og level playing field. Særnorske sanksjonsbestemmelser ved overtredelse av samme EU-regel kan ikke sies å bidra til å fremme dette formålet.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Sign.

Nils Henrik Heen
juridisk direktør

Sign.

Liv Tove Bakken
juridisk fagsjef